

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 48/12

Luxembourg, 24. aprila 2012

Sodba v zadevi C-571/10

Servet Kamberaj proti Istituto per l'Edilizia sociale della Provincia autonoma di Bolzano, Giunta della Provincia autonoma di Bolzano, Provincia autonoma di Bolzano

Pravo Unije nasprotuje nacionalni ali regionalni zakonodaji, ki za razdelitev sredstev, namenjenih za subvencijo za stanovanje, določa različno obravnavanje državljanov tretjih držav, ki imajo status rezidenta za daljši čas, in državljanov Unije

Unija priznava pravico do enakega obravnavanja upravičencev glede subvencije za stanovanje, namenjene zagotovitvi dostojnega življenja vsem, ki nimajo zadostnih sredstev

S. Kamberaj, albanski državljan, od leta 1994 prebiva v Provincia autonoma di Bolzano. Ima dovoljenje za prebivanje za nedoločen čas in je med letoma 1998 in 2008 prejemal „subvencijo za stanovanje“, prispevek Provincia autonoma di Bolzano k plačilu najemnine najmanj premožnim najemnikom. Ta subvencija se državljanom Unije, Italijanom in drugim, ter državljanom tretjih držav in osebam brez državljanstva razdeli pod pogojem, da zadnjenavedeni stalno in zakonito prebivajo na ozemlju pokrajine najmanj pet let in tam opravljajo poklicno dejavnost najmanj tri leta. Od leta 2009 se za razdelitev sredstev tema skupinama uporabljata različna načina izračuna glede na to, ali gre za državljane Unije ali državljane tretjih držav.

Zavod Provincia autonoma di Bolzano za socialna stanovanja (IPES) je tako zavrnil vlogo S. Kamberaja za subvencijo za leto 2009 z obrazložitvijo, da je proračun, namenjen državljanom tretjih držav, izčrpan.

S. Kamberaj je predlagal Tribunale di Bolzano, naj ugotovi, da ta odločba o zavrnitvi pomeni diskriminacijo, ki je v nasprotju z direktivo o državljanih tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas¹.

Tribunale di Bolzano Sodišče sprašuje, ali je ta mehanizem razdelitve sredstev, namenjenih za subvencije za stanovanje, v skladu s katerim so državljani tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas, obravnavani manj ugodno v primerjavi z državljani Unije, združljiv s pravom Unije.

Sodišče je najprej poudarilo, da je uporaba različnih količnikov pri razdelitvi sredstev povzročila manj ugodno obravnavo skupine državljanov tretjih držav, ker je proračun, ki je na voljo za ugoditev njihovim vlogam za subvencijo za stanovanje, manjši in zato obstaja tveganje, da bo prej izčrpan kot tisti, ki je namenjen državljanom Unije, Italijanom in drugim.

Po mnenju Sodišča je položaj državljanov tretjih držav, ki so pridobili status rezidentov za daljši čas v eni državi članici², glede subvencije za stanovanje primerljiv s položajem državljana Unije, Italijanom ali drugim, ki ima enake ekonomske potrebe.

Sodišče je nato preverilo obseg direktive glede **enakega obravnavanja državljanov tretjih držav, rezidentov za daljši čas, in državljanov države članice, v kateri prvonavedeni prebivajo, na področju socialnega zavarovanja, socialne pomoči in socialnega varstva**. Ker je zakonodajalec Unije želel spoštovati posebnosti držav članic, so ti pojmi ob upoštevanju prava Unije opredeljeni v nacionalni zakonodaji. **Predložitveno sodišče je tako pristojno, da ob upoštevanju cilja integracije, ki ga uresničujejo direktiva, in določb Listine o temeljnih**

¹ Direktiva Sveta 2003/109/ES z dne 25. novembra 2003 o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 272).

² Nujni pogoji za to so petletno zakonito in neprekinjeno prebivanje, zadostni viri in zdravstveno zavarovanje.

pravicah, presodi, ali spada subvencija za stanovanje na področja, na katera se nanaša direktiva.

Države članice lahko na podlagi te direktive³ **omejijo uporabo načela enakega obravnavanja v zvezi s socialno pomočjo in socialnim varstvom na osnovne prejemke.** Ti prejemki, med katerimi so najnižji dohodek, pomoč ob bolezni in nosečnosti, otroški dodatek in pomoč za dolgoročno oskrbo, morajo biti dodeljeni enako državljanom zadevne države članice in državljanom tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas, v skladu z načinom dodeljevanja, določenim z zakonodajo navedene države članice.

Ker seznam osnovnih prejemkov v direktivi ni izčrpen, ni izključeno, da so subvencije za stanovanje zajete s tem pojmom in da je zanje treba nujno uporabiti načelo enakega obravnavanja. Vsekakor gre za prejemke, ki prispevajo k zadovoljitvi osnovnih potreb posameznika, kot so hrana, stanovanje in zdravje.

Pravica državljanov tretjih držav do enakega obravnavanja na področjih, naštetih v direktivi, je torej splošno pravilo, vsako odstopanje v zvezi s tem pa je treba razlagati ozko in nanj se je mogoče sklicevati le, če so organi zadevne države članice, ki so pristojni za prenos te direktive, jasno navedli, da so se nameravali sklicevati na to odstopanje.

Pomen in obseg pojma osnovni prejemek je torej treba poiskati ob upoštevanju cilja, ki ga uresničuje ta direktiva, in sicer **integracije državljanov tretjih držav**, ki so zakonito in daljši čas prebivali v državah članicah.

Tudi pojem osnovnih prejemkov je torej treba razlagati ob upoštevanju načel Listine o temeljnih pravicah⁴, ki priznava in spoštuje pravico do socialne pomoči in pomoči pri pridobitvi stanovanj, ki naj zagotovita dostojno življenje vsem, ki nimajo zadostnih sredstev. **Nacionalno sodišče mora torej preveriti, ali je zadevna subvencija za stanovanje osnovni prejemek**, pri tem pa upoštevati njen cilj, njeno višino, pogoje za dodelitev in umestitev te subvencije v italijanskem socialnem sistemu.

Ob upoštevanju teh ugotovitev Sodišče odgovarja, da **pravo Unije nasprotuje nacionalni ali regionalni zakonodaji, ki pri razdelitvi sredstev, namenjenih za navedeno subvencijo, določa različno obravnavanje državljanov tretjih držav in državljanov države članice, v kateri prebivajo, če ta subvencija spada na področja, za katera velja načelo enakosti, določeno v direktivi o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas, in pomeni osnovni prejemek v smislu te direktive, kar pa mora preveriti nacionalno sodišče.**

OBVESTILO: Predlog za sprejetje predhodne odločbe omogoča sodiščem držav članic, da v sporu, ki ga obravnavajo, vprašajo Sodišče o razlagi prava Unije ali mu predlagajo, naj odloči o veljavnosti akta Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

³ Glej člen 11(4).

⁴ Glej člen 34 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.